

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVIII, broj 14

5. travnja 2018.

cijena 200 Ft

*Hrvatski veleposlanik
dr. Mladen Andrić
u posjetu
„Pinčenoj dragi”
među predstavnicima
Petrovog Sela*

FOTO: TIMEA HORVAT

XIV. sjednica Hrvatsko-mađarskog
MMO-a 3. stranica

Izvanredna sjednica HDS-ove Skupštine 4. stranica

Školsko natjecanje u HOŠIG-u. 10. stranica

Komentar

Najviše o nama ovisi...

Najviše o nama, ili samo o nama ovisi koliko ćemo ostvariti prava koja su nam zakonom zajamčena. Među njima se ističu prava na uporabu materinskoga jezika na raznim područjima društvenog života. Jedno od njih jest i pravo na narodnosni naziv naselja i natpis ulica na narodnosnom jeziku. Međutim, prolazeći mnogim narodnosnim, pa tako i „hrvatskim“ naseljima, samo rijetko nailazimo na višejezične natpise ulica, osim možda dvojezičnih ili trojezičnih natpisa naselja ili javnih ustanova, načelničkih ureda, obrazovnih ili kulturnih ustanova.

Mogućnost ostvarivanja nekih vrlo važnih zakonom zajamčenih narodnosnih prava vezana je za broj pripadnika narodnosti ili točnije za njihov omjer u odnosu na ukupan broj stanovnika naselja. Primjerice, u naseljima gdje broj pripadnika narodnosti popisanih prigodom popisa pučanstva dostigne omjer od 10 %, samouprava naselja na molbu mjesne narodnosne samouprave koja djeluje na području pod njezinom nadležnošću, između ostalog, dužna je osigurati da se natpisi ploča s tradicionalnim narodnosnim nazivima mjesta i ulica naznači, osim tekstem i načinom pisanja na mađarskom jeziku, u nedostatku toga s istim sadržajem i oblikom kao na mađarskom jeziku i na jeziku narodnosti. To ne znači da se postojeći natpisi – ne udovoljavaju li zakonskim uvjetima narečene omjernosti – moraju ukloniti, niti da samouprava naselja ista prava ne može osigurati i bez nje, nego to da u naseljima u kojima narodnosti udovoljavaju narečenim uvjetima omjernosti, a nemaju natpise na materinskome jeziku narodnosti, imaju pravo tražiti, a na njihovu molbu samouprava naselja to je dužna osigurati. Ne udovoljava li postotak narodnosnoga stanovništva zakonskim uvjetima, nije obvezatna, ali može ih osigurati.

Posrijedi su prava za očuvanje i njegovanje materinskog jezika koja se mogu ostvariti samo na molbu narodnosne zajednice, narodnosne samouprave, udruge, ustanove, ili pak samih pripadnika narodnosti. Vjerujemo kako sve nadležne nije potrebno upozoravati koliko, i zbog čega je važno izboriti ostvarivanje zajamčenih jezičnih prava.

S. B.

Glasnikov tjedan

predsjednika, voditeljima hrvatskih diplomatskih misija u Mađarskoj, nadležnomu državnom tajniku za narodnosti itd., koje ima za temu aktualni politički i gospodarski trenutak Hrvatske državne samoupra-

ve. Anonimno pismo, među ostalima, dobio je i jedan od HDS-ovih zastupnika, član Izborne koalicije Hrvati za Hrvate koji je potpisom s ostalih sedam HDS-ovih zastupnika s liste Izborne koalicije Hrvati za Hrvate potaknuo izvanrednu sjednicu HDS-ove Skupštine s razlogom „ovih dana do znanja nam je

došlo pismo čiji je sadržaj, koji se dotiče djelovanja Hrvatske državne samouprave, odnosno komunikacije vodstava sa članova Skupštine HDS-a“. Na HDS-ovoj skupštini održanoj 10. ožujka, u točki „razno“ zastupnici i voditelj HDS-ova Ureda dotakli su se „anonimnoga pisma“ u raspravi koja je trajala oko sat vremena, pri čemu je većina zastupnika izjavila da nije upoznata sa sadržajem „anonimnoga“ pisma. Od osmero potpisnika inicijative za izvanrednu sjednicu njih petero nije pribivalo sjednici održanoj 10. ožujka. Na sjednici je bilo 16 od 23 zastupnika (troje zastupnika s liste Izborne koalicije „Hrvati za Hrvate“ i trinaest zastupnika s liste Saveza Hrvata u Mađarskoj). HDS-ov predsjednik reče da se on osobno ne želi baviti „anonimnim pismom“, niti ga smatra relevantnim i, kako je i nadležni državni tajnik kazao, „kako se ne želi baviti anonimnim pismom“ te „ga nije ni pročitao“. Voditelj HDS-ova Ureda pozvao je „člana Skupštine“, jer „tako je potpisano anonimno pismo“, da se izjasni i potpiše imenom i prezimenom, pa će onda poduzeti potrebne

zakonske radnje glede odnosa prema njegovu sadržaju. Njemu je pismo pokazala osoba „koja ga je dobila“. Zastupnik koji je predao inicijativu za izvanrednu sjednicu izjavio je kako je mislio da je „anonimno pismo“ pozivom za sjednicu poslano svim zastupnicima HDS-ove Skupštine. HDS-ov predsjednik reče da po njegovu mišljenju nije zadaća Skupštine baviti se „anonimnim pismima“. Način i sadržaj te stil anonimnog pisma u raspravi osudili su i nazvali irelevantnim i zlonamjernim zastupnici koji su „vidjeli“ njegov sadržaj. Iz izlaganja zastupnika koji je predao inicijativu za izvanrednu sjednicu saznali smo kako je dobio „anonimno pismo“ i dobiveno pismo prosljedio je članovima Izborne koalicije Hrvati za Hrvate koji su

potpisali inicijativu za izvanrednu sjednicu te kako je pretpostavio kako je isto pismo ostalim zastupnicima HDS-a s liste Saveza Hrvata prosljedio HDS-ov predsjednik.

Publicist Inoslav Bešker napisao je pišući o anonimnom pismu ovo: Anonimno pismo jedan je od drevnih oblika jednosmjernog komuniciranja pri kojemu komunikator (u ovom

slučaju pošiljalatelj anonimnog pisma) zna tko je komunikant (primatelj), ali komunikant ne zna tko je komunikator jer se ne potpisuje ili se koristi pseudonimom (lažno ime). Anonimnim se pismom obično iznose ili izmišljaju nečije slabosti ili prijestupi, njime se može prijetiti i ucjenjivati, itd. Javna mjesta (nekada uglavnom zidovi, sada sve češće Internet) koriste se za anonimne komentare kojima se iznose i sugeriraju gledišta te osuđuju ili odobravaju nečiji postupci itd. Koristeći se anonimnošću, autor izbjegava osobnu odgovornost za sadržaj onoga što je napisao i za eventualne posljedice toga. Razlog za anonimnost može biti strah, subjektivan ili objektivan, ali i podlost. U teoriji se anonimna pisma odbacuju kao nemoralna metoda, ali u praksi ih se zna koristiti, osobito sa strane vlasti (državne, religijske itd.). Mletačka Republika imala je posebnu kamenu škrabicu za anonimne prijave, s otvorom u obliku lavljih usta (Bocca del leone), spominjanu u književnosti i glazbi.

Branka Pavić Blažetin

Potpisan zapisnik XIV. sjednice Hrvatsko-mađarskog međuvladina mješovitog odbora za zaštitu nacionalnih manjina

Hrvatsko-mađarski međuvladin mješoviti odbor za zaštitu nacionalnih manjina zasjedao je u Dvorani Kálmána Tisze Mađarskoga parlamenta 6. ožujka 2018. Hrvatsko je izaslanstvo predvodio Zvonko Milas, državni tajnik Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, a mađarsko izaslanstvo Ferenc Kalmár, povjerenik ministra vanjskih poslova i trgovine Mađarske za razvoj politike susjedstva, MMO-ovi supredsjedatelji. Na sjednici, među ostalim, sudjelovali su i glasnogovornik hrvatske manjine u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan i predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac.

Sudionici budimpeštaskog zasjedanja

Na početku zasjedanja nazočne je pozdravio povjerenik ministra vanjskih poslova i trgovine Mađarske za razvoj politike susjedstva, i MMO-ov supredsjedatelj s mađarske strane Ferenc Kalmár, te je izrazio svoje zadovoljstvo što je XIV. MMO-ova sjednica u prekrasnome povijesnom zdanju, u Mađarskome parlamentu, te je dodao da će ga gosti nakon sjednice moći razgledati. Mađarsku manjinu u Hrvatskoj u hrvatskom dijelu odbora zastupali su zastupnik mađarske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru i članci Demokratske zajednice Mađara u Hrvatskoj. Kako doznajemo, MMO se tijekom rasprave o obostranoj zaštiti manjina te o aktualnim pitanjima položaja hrvatske odnosno mađarske manjine koje žive u dvjema državama suglasio primjerice da Sporazum o zaštiti hrvatske manjine koja živi u Mađarskoj i mađarske manjine koja živi u Republici Hrvatskoj, potpisan 4. travnja 1995. u Osijeku, i nadalje na visokoj razini osigurava očuvanje običaja, kulturnih vrijednosti i povijesne baštine hrvatske, odnosno mađarske nacionalne manjine te time pridonosi izražavanju njihove svijesti o nacionalnoj pripadnosti i pomaže u ostvarivanju zajedničkih europskih vrijednosti, načela i norma u regiji i cijeloj Europi. Tijekom rasprave o obostranoj zaštiti manjina i o aktualnim pitanjima položaja hrvatske, odnosno mađarske manjine koje žive u dvjema državama, MMO suglasio se na području općih pitanja, obrazovanja, kulture i informiranja.

Na naš upit koje su one preporuke koje je tražila Hrvatska državna samouprava da uđu u MMO-ov zapisnik, HDS-ov pred-

sjednik Ivan Gugan nam reče da ono što je samouprava lani na zagrebačkome pripremnom zasjedanju zatražila, gotovo je i ostvareno. Među HDS-ovim preporukama na području obrazovanja jesu projekti HDS-ovih školskih središta, proširenje zgrade pečuskoga Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkoga doma Miroslava Krleže, nastavak projekta santovačkoga Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkoga doma te obnova sambotelskoga Hrvatskog školskog centra, osnivanje samostalne katedre za kroatistiku na budimpeštanskome Filozofskom fakultetu Eötvösa Loránda, i neka se razmotri pitanje statusa profesora na Katedri za kroatistiku Sveučilišta u Pečuhu. Jednako tako se tražila izgradnja novih mostova na rijeci Dravi i Muri, graničnih prijelaza na dionici Terezinog Polja (Barča) i Donjeg Miholjca (Saboč, Drávaszabolcs), novčana potpora za internetsku televi-

Joso Ostrogonac, Ivan Gugan, Mišo Hepp na sjednici

ziju Croatice i Leksikona Hrvata u Mađarskoj. Raspravljalo se i o statusu hrvatskih studenata iz Mađarske na hrvatskim sveučilištima. Nakon podulje rasprave uslijedilo je usuglašavanje teksta zapisnika na hrvatskom i mađarskom jeziku, a u to su vrijeme sudionici sastanka razgledali Parlament. Potom su supredsjedatelji Zvonko Milas i Ferenc Kalmár potpisali Zapisnik XIV. sjednice Hrvatsko-mađarskoga međuvladina mješovitog odbora za zaštitu nacionalnih manjina. Obje su se strane dogovorile da će se sljedeća sjednica Hrvatsko-mađarskog međuvladina mješovitog odbora za zaštitu nacionalnih manjina održati 2019. godine u Hrvatskoj.

Kristina Goher

Izvanredna sjednica Skupštine Hrvatske državne samouprave

Prihvaćena prodaja nekretnine u Ulici Nagymező 68 i kupnja zdanja u budimpeštanskoj Lónyayjevoj ulici za djelovanje Neprofitnog poduzeća Croatica, također i rebalans HDS-ova proračuna, ureda i ustanova za 2018. godinu, također i Ugovor o korištenju nekretnine u Sambotelu na adresi Pázmány Péter krt. 28/A, i javna nabava za njezinu obnovu te javna nabava za Hrvatski dom u Pečuhu.

Skupštini je pribivalo 16 od ukupno 23 vijećnika

Sukladno točki 27. Pravilnika o organizaciji i radu, za 10. ožujka 2018. sazvana je izvanredna sjednica Skupštine Hrvatske državne samouprave. Prije zasjedanja vijećnici su imali prilike za razgledanje nove zgrade za djelovanje Neprofitnog poduzeća Croatica u Lónyayjevoj ulici, potom je započelo zasjedanje u HDS-ovu uredu, kojemu je pribivalo 16 od ukupno 23 vijećnika. Pošto je utvrđen kvorum, Skupština je jednoglasno prihvatila pismeno predloženi dnevni red od šest točaka: Rasprava o kupoprodaji nekretnine te o stanju likvidnosti Neprofitnog poduzeća Croatica; Rasprava o prihvaćanju potpora dobivenih od Ministarstva ljudskih resursa; Izmjene i dopune proračuna HDS-a, ureda i ustanova za 2018. godinu; Rasprava o ugovoru o korištenju nekretnine na adresi Sambotel, Pázmány Péter krt. 28/A; Delegiranje vanjskog člana u Odbor izbornog povjerenstva (NVB); Priprema javne nabave za dovršenje gradnje Hrvatskog doma u Pečuhu, uz dopunu prijedloga zastupnika Franje Pajrića da se pod „razno“ uvrsti i rasprava o anonimnom pismu HDS-ova zastupnika. Za javnost zatvoreni dio bila je rasprava o kupoprodaji nekretnine te likvidnost Neprofitnog poduzeća Croatica. Kako doznajemo, između dvaju zasjedanja Skupštine stručnjaci, koje je povjerio HDS, pregledali su dokumente u svezi sa već narečenim nekretninama i ustanovili da su oni povoljniji za kupoprodaju. Kako nam reče HDS-ov predsjednik Ivan Gugan, jedan od razloga izvanredne sjednice bilo je i pitanje ovih nekretnina. I predsjednik Gugan i Croaticin ravnatelj Čaba Horvath smatraju da će na taj način Croatica moći vratiti svoj dug HDS-u. Riječ je o zgradi koja je manja otprilike 20 četvornih metara od nekretnine u Ulici Nagymező, ali, kako nam je rekao ravnatelj Horvath, taj je prostor možda povoljniji za djelovanje tvrtke, „znači glede njenoga djelovanja bitna odstupanja neće biti“. Na naš upit o iznosu kupnje i prodaje nekretnine nismo dobili odgovor jer, kako nam rekoše predsjednik Gugan i ravnatelj Horvath, zgrada koja će se kupiti pod stečajem je; ali su potvrdili da je riječ o vrlo povoljnim ponudama. Također je i nadalje povjeren Croaticin

ravnatelj za nastavak pregovora oko kupnje zdanja u Lónyayjevoj ulici. Budući da su prihvaćene financijske potpore Ministarstva ljudskih resursa: potpora za izlaženje hrvatskoga katoličkog časopisa Zornica 2 500 000 Ft; potpora za Hrvatski dom u Pečuhu 10 milijuna Ft; za II. etapu obnove javnog obrazovnog središta u Sambotelu 90 milijuna Ft; kupnja glasovira za pečuški Hrvatski vrtić, osnovnu školu, gimnaziju i učenički dom Miroslava Krležu 350 tisuća forinta – sukladno tomu prihvaćen je i rebalans proračuna HDS-a, ureda i ustanova za 2018. godinu s jednakim prihodima i rashodima od 1 517 964 582 Ft. Vijećnici su također prihvatili i ugovor između Hrvatske državne samouprave i Grada Sambotela o korištenju nekretnine u Sambotelu na adresi Pázmány Péter krt. 28/A, također i javnu nabavu za njezinu obnovu prema sljedećem od 1. rujna 2019. do 31. kolovoza 2021. Budući da je za izvršenje javne nabave potreban ocjenjivački odbor s jednim vanjskim članom, vijećnici su ovu zadaću povjerali ravnatelju Čabi Horvathu. Sukladno donesenoj odluci, Skupština Hrvatske državne samouprave za vanjskoga člana u Odbor izbornog povjerenstva (NVB) ponovno delegira dr. Ernesta Barića. Također je prihvaćena i javna nabava za dovršenje gradnje Hrvatskog doma u Pečuhu jednako tako i članstvo ocjenjivačkog odbora. Poduža se priča povela o anonimnome pismu vijećnika HDS-ove Skupštine koje, kako reče zastupnik Franjo Pajrić, poštanskim putem dostavljeno je nekim zastupnicima Skupštine i, kako je pri kraju pisma navedeno, i pojedinim državnim organima te diplomatskim predstavništvima Republike Hrvatske u Mađarskoj. No tijekom rasprave, u kojem su sudjelovali predsjednik Ivan Gugan, voditelj ureda Jozo Solga, zamjenica predsjednika Angela Šokac Marković i zastupnik Franjo Pajrić, ispostavilo se da njegov sadržaj nije poznat svim nazočnim vijećnicima, budući da ga oni nisu dobili, jer nije bio uz dostavljene dokumente za sjednicu. Predsjednik Ivan Gugan smatrao je da pismo nije trebalo poslati zastupnicima budući da je pismo dobio on osobno, a raspravu o njemu potaknuo vijećnik Franjo Pajrić. I dodao je da nije smatrao važnim raspravu o njemu, zbog toga nije bilo među prijedlozima za dnevni red Skupštine. Zastupnik Franjo Pajrić reče da ima mnogo istinosti u tome pismu, ali se ne slaže s načinom komuniciranja, to jest da nije potpisan i zapravo nije ni poznato koja je bila nakana te osobe. Ali smatra da „većina u Skupštini ne prihvaća mišljenje manjine“, da je i nadalje goruće pitanje kako pridobiti mlade u hrvatsku zajednicu te pisma kao što je ovo ne vode zajednicu naprijed. Voditelj ureda Jozo Solga smatrao je da osoba koja je to napisala neka ima toliko hrabrosti da se čitljivo potpiše i očituje pred javnosti. Angela Šokac Marković pak smatrala je nepotrebnim govoriti o njemu jer, kako reče, autorova je namjera bila stvoriti neku neslogu među zastupnicima.

Kristina Goher

Unapređivanje hrvatsko-mađarskih obrambenih odnosa

Susret Damira Krstičevića s Istvánom Simicskóom

Potpredsjednik hrvatske vlade i ministar obrane Republike Hrvatske Damir Krstičević sastao se 7. ožujka 2018. godine s ministrom obrane Mađarske Istvánom Simicskóom u Budimpešti. Posrijedi je uzvratni posjet hrvatskoga ministra Krstičevića, jer je mađarski kolega Simicskó lani boravio u Hrvatskoj. Nakon zajedničkog sudjelovanja na sastanku Vijeća za vanjske poslove ministara obrane država članica Europske unije, ministri Krstičević i Simicskó izrazili su zadovoljstvo odličnom dvostranom obrambenom suradnjom i dogovorili daljnje unapređivanje. Na susretu su bili predstavnici diplomatskoga zbora Republike Hrvatske, na čelu s veleposlanikom Mladenom Andrićem.

Damir Krstičević i István Simicskó

Uz vojne počasti u Ministarstvu obrane Mađarske potpredsjednika hrvatske vlade i ministra obrane Republike Hrvatske Damira Krstičevića dočekaao je mađarski kolega István Simicskó. Nakon dvostranog susreta, na konferenciji za tisak Krstičević i Simicskó istaknuli su da su obrambeni odnosi dviju država izvrsni, a također i važnost povećanja obrambenih proračuna, modernizacije oružanih snaga i razvoja novih sposobnosti. Ministar István Simicskó smatra da su Hrvatska i Mađarska među najsigurnosnijim državama, i to zahvaljujući učinkovitoj suradnji dviju vojska, što i nadalje žele održati i unaprijediti. Kao primjer naveo je zajedničke obuke, te izjavio da će sudjelovati u međunarodnim vojnim vježbama i surađivati na polju specijalnoga djelovanja u okviru regionalnih inicijativa. „Odlučili smo kako ćemo u bliskoj budućnosti potpisati tri sporazuma o suradnji, i to na polju redarstva zračnoga prostora, zračnog istraživačko-spasilačkog rada i razmjene informacija radarskog sustava”, rekao je ministar Simicskó. Ministri su razgovarali i o aktualnim sigurnosnim izazovima, kibernetičkim prijetnjama i hibridnom djelovanju te sigurnosnom stanju u jugoistočnoj Europi koja zahtijeva sve veću pozornost NATO-a i Europske unije. Složili su se da je zajednička suradnja NATO-a i Europske

Vojne počasti u Ministarstvu obrane Mađarske

unije ključna i ostaju usredotočeni na aktualne prijetnje i zajednički doprinos sigurnosti. „Uspostavili smo visoku razinu bilateralne obrambene suradnje u području razmjene iskustava u ispunjavanju NATO ciljeva sposobnosti, zajedničke obuke, sudjelovanja u međunarodnim vojnim vježbama, suradnje snaga za specijalno djelovanje i u okviru regionalnih inicijativa”, rekao je ministar Krstičević zahvaljujući mađarskom kolegi na srdačnoj dobrodošlici i čestitajući mu 170. godišnjicu ustrojavanja mađarske vojske koja se obilježava ove godine. Tijekom sastanka ministri su razgovarali o sudjelovanju Hrvatske i Mađarske u projektima Stalne strukturirane suradnje PESCO te mogućnostima buduće suradnje obrambenih industrija. „U Bruxellesu smo donijeli važnu Odluku o pokretanju PESCO projekata, gdje vidimo prilike i za naše obrambene industrije”, rekao je ministar Krstičević. Ministri Krstičević i Simicskó zaključili su da Hrvatska i Mađarska imaju važnu stabilizirajuću ulogu u području jugoistočne Europe, ponajviše u okviru regionalnih inicijativa. Brojni sigurnosni izazovi i potreba zajedničkih rješenja i pravovremena razmjena informacija dodatni su poticaj za daljnje jačanje dobrih obostranih odnosa.

Kristina Goher

Izložba u Kalači

Panonska priča

Dio nazočnih na otvaranju međunarodne izložbe slika Art-Panon

U organizaciji kalačkog Muzeja „Károly Viski“, 23. ožujka u Gradskoj galeriji (ulica kralja svetoga Stjepana 12. – 14) otvorena je međunarodna izložba slika Art-Panon. U okviru trojne izložbe predstavljeni su radovi slikara triju likovnih kolonija okupljenih u okviru zajedničkoga projekta „Panon Art“: dušnočke Umjetničke kolonije (Mađarska), Hrvatske likovne udruge „CRO ART“ Subotica (Vojvodina, Srbija) i Likovne udruge „Bel Art“ Belišće (Hrvatska). Zajednički projekt podrazumijeva redovite godišnje likovne susrete u mjestima narečenih partnerskih udruga. Cilj je ovih susreta poticanje, postignuće likovnoga stvaralaštva i umjetnosti, te u tome surjeću njegovanje i čuvanje kulturne baštine triju naroda u trima susjednim državama. Tako se u lipnju održava likovna kolonija „Panon Subotica“ u Srbiji, u srpnju „Panon – Dušnok“ u Mađarskoj, a u rujnu „Panon – Belišće“ u Hrvatskoj.

U ime domaćina okupljene goste, sudionike i posjetitelje srdačno je pozdravio ravnatelj kalačkog Muzeja Imre Romsics, a nazočnima se prigodnim riječima obratio i konzul-savjetnik Ge-

neralnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu Neven Marčić koji je uz ostalo izrazio zadovoljstvo suradnjom triju udruga, te zahvalio organizatorima na pozivu.

Trojnu izložbu u Kalači, na kojoj je izloženo umalo 50 slika od isto toliko autora, otvorili su predsjednik Hrvatske samouprave grada Kalače Ladislav Sabo i voditelj Hrvatske turističke zajednice u Budimpešti Marin Skenderović.

„Nalazimo se u gradu koji je nekada bio izuzetno jako kulturno i vjersko središte za cijelu regiju. U Kalači su stolovali poznati biskupi, i Hrvati i Mađari. Ima tu još dimenzija koje nas povezuju, naprimjer grad Subotica, odakle sam i ja, bila je jedan od najvažnijih gradova Austro-Ugarske. Ljudi koji su se okupili, stvarali i slikali, na neki su način iz jednoga kulturološkoga kruga, ili istog sustava vrijednosti. Sve to potvrđuju izloženi radovi iz triju država“, naglasio je uz ostalo Marin Skenderović. Svečanosti su pribivali voditelji triju likovnih kolonija, nekolicina članova likovnih udruga i sudionika kolonija te domaćini iz kalačkog Muzeja. Otvorenje je uljepšao majstor narodne glazbe László Szabó gajdaškom izvedbom.

„Družeci se u svome zajedničkom radu, slikari sudionici kolonija „Panon“ tvore su djela na kojima prevladavaju panonski motivi, život i običaji ljudi u panonskoj nizini. Istodobno sudionici projekta „Panon“ trajni su svjedoci koji prepoznaju likovno stvaralaštvo kao prostor svestranih vrijednosti, kao važne vrednote čovjekove veze s kulturom, a upravo je kultura jedan od izraza naše duhovnosti, ono što je zajedničko za sve, ne samo za sudionike projekta „Panon“ nego i sve one koji taj projekt prepoznaju, cijene i podupiru“, stoji uz ostalo u katalogu izložbe, čiji je suautor Josip Horvat, voditelj Hrvatske likovne udruge „Cro Art“ iz Subotice.

Izložba je otvorena do 15. travnja, izuzev ponedjeljka, svakog dana od 10 do 12 i od 14 do 17 sati.

Stipan Balatinac

Josip Horvat, voditelj Hrvatske likovne udruge „Cro Art“ iz Subotice

MOHAČ

Natjecanje u lijepom čitanju

U organizaciji Osnovne škole „Széchenyi“, 6. ožujka u Mohaču je priređeno već tradicionalno natjecanje u lijepom čitanju za učenike hrvatskih škola u Mađarskoj. Organizatorice susreta bile su učiteljice hrvatskoga jezika Anita Jandrok Erélyi koja radi u nižim razredima i Marija Barac koja radi u višima.

U ranim popodnevnim satima u Omladinskom središtu (IC) okupilo se 22 učenika od 3. do 8. razreda koji su se natjecali u kategorijama 3.-5. i 6.-8. razreda. Osim iz Mohača, došli su i učenici iz Lukovišća, Salante i Šeljina u pratnji svojih nastavnika. Sudionici natjecanja čitali su jedan uvijekzban prozni tekst po vlastitom izboru i jedan do tada nepoznati po izboru organizatora. Učeničke interpretacije u

Skupna fotografija učenika nižih razreda

prvoj kategoriji vrednovali su Irena Udvarac, Anka Brozovac i Tomo Fűri, a u drugoj Marija Prakatur, Branka Pavić Blažetin i

Stipan Balatinac. U kategoriji 3.-5. razreda dodijeljena su dva prva mjesta. Tako su 1. mjesto osvojili Akoš Vilanji (Lukovišće) i

Đuro Jakšić, počasni predsjednik Mohačke šokačke čitaonice, s nagrađenim mohačkim učenicima

Skupna fotografija članova ocjenjivačkih sudova

Skupna fotografija učenika viših razreda

Andrija Frank (Šeljin), 2. Dorijan Keil (Mohač), a 3. Lilian Kemény (Mohač). U kategoriji 6. razreda 1. mjesto osvojila je Fružina Pinchelji (Šeljin), 2. Mirjana Brozovac (Mohač) i 3. Viktorija Novak (Lukovišće). U kategoriji 7. razreda 1. mjesto osvojila je Viktorija Banjai (Lukovišće), 2. Zoltan Đurica (Mohač) i 3. Dorka Tapazdi (Šeljin). U kategoriji 8. razreda 1. mjesto Sonja Varga, 2. Dora Regős (Mohač) i 3. Rebeka Novak (Lukovišće).

Svim učenicima dodijeljene su spomene i skromni darovi, a najboljim mohačkim učenicima i bonovi Mohačke šokačke čitaonice, u vrijednosti od 5000 forinta, koje im je uručio počasni predsjednik Đuro Jakšić. Stipan Balatinac

Ugarski Časni križ u srebru Petrovišćanu Rajmundu Filipoviću

„Moram biti vridan i u budućnosti, za te ljude ki vjeruju u meni, za svoje selo, za svoje Gradišćanske Hrvate i moram i dalje u ovakovom tempu i nivou djelati!”

Tamburaš, solist zabavno-muzičke grupe Pinkica, kot i tamburaškoga sastava Koprive, kulturni menadžer, peljač petroviskoga Kulturnoga doma, potpredsjednik mjesne Hrvatske samouprave, zastupnik u Hrvatskoj državnoj samoupravi, bivši voditelj Društva gradišćanskohrvatske mladine u Ugarskoj, učitelj petroviskih dičjih tamburašev i sambotelskoga seniorskoga sastava Guslice, pred kratkim je u Budimpešti prikzeo visoko državno odlikovanje s potpisom predsjednika Republike Ugarske, Jánosa Ádera. Časni križ u srebru bio je jedan od uzrokov našega razgovora, ali voljeni inštrument, dvadesetljetna svirka u Pinkici, približavajući koncert TS Koprive u Sambotelu, isto tako su dotaknute teme mojega spravišća s priznatim Petrovišćanom.

Razgovarala: Timea Horvat

Koje su bile prve čuti, prve misli pri prikzimanju ovoga ugarskoga priznanja, kakovoga u povijesti Petrovoga Sela, mislim, da još nigdor nije dobio?

– Imao sam u sebi čut da nisam vridan za ovo, a sve skupa sam bio jako veseo i blažen da su na me mislili. Tako ove dvi čuti su vladale u meni, ali s druge strane svi oni ki su imali ufanje u meni, oni su rekli da će to tako dobro biti, i na kraju krajev sam se i ja smirio s tim da se veseliti morem zaistinu da sam dobio ovakovo visoko odlikovanje.

Ovo odlikovanje si i za to dobio kad širiš i predstavljaš hrvatsku narodnu glazbu, a ljeta dugo zastupaš na različiti forumi i gradišćanskohrvatsku zajednicu u Ugarskoj. Koliko je dio u ovom od glazbe, i koliko ima udio ono djelovanje za Petrovo Selo, Petrovišćane, ali i za cijelu gradišćansku zajednicu?

– Ako sad pogledam najzad, to je sad jur skoro dvajset ljet, kako sam nutri u ovoj hrvatskoj zajednici aktivno. Ja bi rekao, ova cjelina je podijeljena na dvi polovice, a jedan dio ne more biti prez drugoga dijela u mojem žitku. Na početku hrvatska glazba je bila važnija, mladji sam bio, morebit bilo je to vrime za fešte i za tulu-me, ali onako, sve je išlo po redu. Od toga aktivnije sam nastavio djelovanje ne samo u Petrovom Selu nego na cijeloj gradišćanskoj sceni, moremo reći i za veliko društvo Gradišćanskih Hrvatov, ali i za omladinsko društvo. Potom je pak došla Hrvatska samouprava u selu, a na kraju onda još k tomu i zastupništvo u HDS-u. A što naliže hrvatske tradicionalne glazbe, mislim da ne samo ja, nego svi

oni ki probuju prikdati i učiti mladinu i dicu na tambura, dajemo jedan važni dio očuvanja hrvatskoga identiteta ovde u Ugarskoj.

Kad je to bilo, kada si Ti u ruke zeo po prvi put tamburu, još onda vjerojatno nesvisno tako da će te ova tambura sprohadjati na putu tvojega žitka?

– Nam je bila jako važna odluka, kad smo prošli k Janoš bačiju Temmelu, to je bilo dar u 6.-7. razredu, da mi kanimo guslati. Oni su mi rekli „Ti si mali, ti imaš male prste, ti ćeš dobiti tu malu tamburu, a ovi drugi će dobiti vekše inštrumente.“ Tako sam ja na kraju ostao kod bisernice, kod tamburice, iako Janoš bači kasnije jur nisu znali, što su rekli, ali su s timi rečenicami jednostavno odlučili o mojoj sudbini. Kako ja gledam sad na tu mužiku, to je bilo zdavno, skoro pred 25-imi ljeti, kad sam se začeo tamburati, još i Miki Kohut

je nas učio, s kim sad skupa guslamo. Onda smo sprohadjali HKD Gradišće, postali smo prateći orkestar jačkar-noga zbora Ljubičica, a potom smo osnovali i naše samostalne glazbene grupe.

A kako onda nastane človik peljač tamburaških grupov? Ovde se moraju spomenuti petroviske brojne diče generacije, ali i sambotelski seniorski tamburaši...

– To je došlo tako da Janoš bači nisu mogli, htili, ali su stali za to sa svirkom, kad su rekli „moji mladi su jur bolji, nek ja“. Jedan je morao držati te probe, korak po korak sam zašao u to, a u školskoj nastavi kot kružok jur 12 ljet dugo sigurno se uči tamburanje. U Nardi sam bio kih 6-7 ljet, a u Sambotelu dar šesto ljetu vjež-

Trenutak za pjesmu

Draga j' meni

(1922.I/1.)

**Draga j' meni ova zemlja,
kuda j' Pinka teče.
Čuda dobra iman od nje,
ljubav me k njoj vliče.**

**Draga j' meni ova zemlja,
Ka mi žitak brani,
Ka mi spoznat daje noga,
Ki me derži, rahni.**

**Draga j' meni ova zemlja,
Ar mi se no daje,
Ča mi je potribno, dobro
Na sad i na dalje.**

Ivan Nemet

bam stariju generaciju na tamburi, ali isto tako smo vezani i za druge grupe. Skupa organiziramo festivale, jedan od tih je Cvrčak za gradišćansku omladinu koji je nedavno održan u Koljnofu. Što sam ja mogao nutra staviti u tamburanje, mislim svoje znanje, to sam napravio. Ako je tribi bilo kade pomoći, onda sam pomagao. Nam svim je najvažnije da ovi školari, sridnoškolci i studenti ostanu u našem krugu sviračev, i da ostanu med nami kot i Hrvati. Ako stručno gledamo, mi nismo školovani profesori glazbe, ali dajemo tu volju da naša dica imaju želju dalje svirati za svoje veselje, svoju familiju i susjede, kot i za prijatelje, a uz to da i uživaju u guslanju ter u hrvatskoj mužiki.

Od narodne glazbe ste se obrnuli hrvatskoj pop-glazbi, 1998. ljeta s utemeljenjem Pinkice. Odonda je prošlo dvadeset ljet, sada ste u jednoj velikoj pauzi. Potrebno je za dva desetljeća malo se počivati, zdahnuti?

– To je bila naša odluka. Ne znam kako će biti nadalje, ali kako sad izgleda, to je bila dobra odluka. Malo moramo si zeti novo nadahnuće da budemo vidili, kako dalje. Za dvadeset ljet smo stariji, ufam se reći i zreliji, i malo drugačije gledamo na svit, kot smo dosad. Siguran sam da ovo nij' kraj ili zadnja točka toj mužiki, i u sebi mislim, a morem reći i u ime svih ki smo u Pinkici da ipak smo još isti ti mladi koji smo bili na početku, nek malo smo drugačiji. Malo smo mudriji, morebit i pametniji i malo drugačije gledamo na glazbu. Vik nam je bilo važno, kako se mi medjusobno ćutimo, kako smo dobri prijatelji, kumovi. Ostali smo od početka u dobroj vezi, čuda smo bili skupa, prez većih konfliktov smo preživili tih dvadeset ljet. Ufam se reći da ovo prijateljstvo ostat će med nami, sve do groba. A prik svirke

toliko ljudi smo upoznali, toliko iskrenih prijateljstava, ljubavi smo stekli, upoznali brojna mjesta, kamo smo zašli. Ovi su dohotki dva desetljeća Pinkice.

Sad ste u novom tempu, tamburaški sastav Koprive, poznat je po cijeloj Ugarskoj, naravno i van granic. Ovaj tajedan ćete imati koncert novoga albuma u Sambotelu. Osobno, što ti je donesao članstvo u ovoj tamburaškoj grupi?

– Ovo je sastav ili takova grupa o kojoj svaki mužičar more sanjati. Ovdje imaš ne samo nastupe, ne samo moreš biti na jednoj pozornici skupa s najvećimi hrvatskimi glazbeniki, nego moreš dobiti i vlašće autorske pjesme, a imaš i albume, a ovo je sad jur četvrti. To su rezultati ke već nigdor neće zeti od nas! Snimimo i naše jačke, a imamo i ta dio nutri da očuvamo petroviske jačke. Ovo je jedna najbolja kombinacija što smo mogli izmisliti za tamburašku mužiku. Imat ćemo i goste, mušku klapu iz Pinkovca, od ranije je s njimi napravljena jur skupna jačka Ljubav je nepobjediva, a jačit će s nami i hrvatska glumica Petra Grišnik. Za mjesto koncerta zato smo izabrali Dvoranu Bartók, jer sad imamo tu priliku da se pokažemo u jednoj od najboljih dvoranov zapadne Ugarske, da sami sebi dokažemo da moremo napuniti i ovako veliku dvoranu u gradu Sambotelu. (Sad nam je jur poznato da je koncert 6. aprila rasprodan, tako drugi dan, u subotu će se održati dodatni koncert na istom mjestu – Tiho).

Kako se čovjek zalaže za svoju zajednicu, mirno moremo reći da to pri Tebi ravno dojde iz familije. Tvoj čaća je lani dobio nagradu „Za Petrovo Selo“, a i tvoj brat djela jur čuda ljet na čelu Zaklade za Petrovo Selo. To je onda familijarni jerb da svi skupa „se borite“ za spašavanje vridnosti ovde u selu?

– Pri nas nije bilo nigdar rečeno da ja sad ovo moram djelati, ali ono, niti za mogega brata nije bilo to rečeno. Ovo je jednostavno ovako, ovo smo vidili. Svaki si je zeo u dobrom smislu riči svoj križ, u svojem društvu se zalaže za zadatke, a to pri nas nigdar nij' bila tema da sad gdo, što djela.

Pozivam se na to kad si rekao da svaki ima svoj križ, a ti još dodatno jedan, i to još u srebru. Što se je obrnulo od toga dana kad ti je uručen?

– Toliko porukov, gratulacijov, emailov, čestitkov na fejsu sam dobio od, meni važnih, ljudi da sam s tim dobio ekstra motivaciju za dalje. Zopet se je dokazalo, kako je vridno bilo djelati, ali s tim je i veća odgovornost na me pala. Moram biti isto tako vridan i u budućnosti, za te ljude ki vjeruju u meni, za svoje selo, za svoje Gradišćanske Hrvate i moram i dalje u ovakovom tempu i nivou djelati. Ja se ufam da za dvajset ljet, kad se budemo pominali, i onda ću moć reći, da je bilo vridno i za tih dvadeset ljet djelati. Uz to i ovim putem se zahvaljujem familiji, prijateljem i svim, ki su mi dali podršku, pomoć na duglje ali na kraće vrime. Zahvalan sam svim onim, ki su dali svoj doprinos k tomu da sam mogao dobiti ovo odlikovanje i da sam mogao prik ovoga i malo uspješniji nastati.

„U tebi sam vijek svoj proživio,
Drevni i lijepi jezike Hrvata...“ V. Nazor

Školsko natjecanje u kazivanju stihova na hrvatskom jeziku u HOŠIG-u

U knjižnici Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i đачkog doma 14. ožujka 2018. priređeno je redovito natjecanje u kazivanju stihova na hrvatskom jeziku. Na nadmetanju sudjelovao je 61 učenik, njihove nastupe vrednovao je Prosudbeni odbor na čelu s predsjednicom Evom Molnar Mujić, referenticom Ureda Hrvatske državne samouprave, članicama: Ljubicom Silađi, nastavnicom iz Mlinaraca, Zoricom Kaceus, profesoricom hrvatskoga jezika i književnosti škole te Miom Barbir, HOŠIG-ovom bivšom polaznicom. Najboljima su dodijeljene knjige i spomenice, a za one s postignutim prvim mjestom sudjelovanje na Državnome natjecanju kazivanja proze i poezije na hrvatskom jeziku, u organizaciji Hrvatske državne samouprave. Školsko je nadmetanje organizirao Aktiv hrvatskoga jezika i književnosti.

Oda radosti, mogli bismo s tim riječima opisati taj susret u hramu knjiga, ili školskoj knjižnici, gdje su se toga ožujkoga dana okupili najbolji školski kazivači. Naime, nadmetanje na školskoj razini prethodilo je natjecanje po razredima, i darovitima otvorila su se vrata za školsku scenu. Sva natjecanja, kao ovo, slove o timskom, zajedničkom radu kazivača i nastavnika hrvatskoga jezika i književnosti; hoće li se odabrati pjesma koja najviše oslikava kazivačevu osobnosti, koja odgovara njegovoj dobi i razini znanja hrvatskoga jezika, koliko prostora stihovi nude za intonaciju. Nazočne je pozdravila ravnateljica škole Ana Gojtan i voditeljica Aktiva hrvatskoga jezika i književnosti Marija Petrič.

U nižim razredima kazivače su pripremale razrednice: Kristina Kirhofer, Dejana Šimon, Snježana Baltin i Katica Šokac. Najviše natjecatelja bilo je iz prvoga razreda. Prednjačile su pjesme Stjepana Jakševca, ali tu su i autori poput Gustava Krkleca, Stanislava Femenića ili Vesne Parun. Ljupko su se kazivali stihovi s naglašenim izražavanjem gestama.

U kategoriji 1.-2. razredi rodili su se ovi rezultati: 1. Piroška Hraca (1. r.) S. Jakševac: Kišobran; 2. Jasminka Tabori (2. r.) S. Jakševac: Razgovor na žal; 3. Tamara Kákonyi (2. r.) J. Popović: Kišobrani. Posebnu je nagradu dobila Mira Mohorović (1. r.) S. Jakševac: Kišobran, i Tessa Nagy (2. r.) S. Femenić: Najhrabriji miš.

U kategoriji 3.-4. razredi postignuti su ovi rezultati: 1. Danijel Lukač (3. r.) G. Vitez: A u nas; 2. Erik Koroknai i Vedran Jenjik (4. r.) G. Krklec: Neostvarive želje; 3. Danijel Ružić (3. r.) S. Pilić: Autoportret.

U višim su razredima kazivače pripremile nastavnice hrvatskoga jezika i književnosti: Marijana Jakošević (5., 7. r.), Anita Bándy (6., 8. r.). Najviše natjecatelja bilo je iz 6. razreda. Biral su se stihovi primjerice Dragutina Tadijanovića, Tina Ujevića, A. G. Matoša, Luke Paljetka, a od domaćih književnika Matilda Bölcs i Marko Dekić. U ovim razredima najšira je lepeza naslova i autora i teme pjesama, od šaljivih, ljubavnih do misaonih. Kao što je to svojstvenost dobi. Pohvalno je da su birane i pjesme iz baštine Hrvata u Mađarskoj.

U kategoriji 5.-6. razredi postignuti su ovi rezultati: 1. Nina Šindik (6. r.) R. Zvrko: Tvoja staza; 2. Luka Lampshire (6. r.) B. Jelušić: Bakino pismo; 3. Barnabás Bús (6. r.) P. Kanižaj: Hrvatska domovina; Bence Kassai (6. r.) G. Vitez: Dječak u travi.

U kategoriji 7.-8. razredi rezultati su ovi: 1. Karmen Kristóf (8. r.) M. Bölcs: Idemo prik; 2. Sofija Foltin (8. r.) D. Tadijanović: Dugo u

Najbolji HOŠIG-ovi kazivači i članice Prosudbenog odbora

noć; 3. Orhan Halilović (7. r.) Z. Golob: Sve ruže svijeta. U gimnazijskoj kategoriji natjecatelje su pripremile profesorice hrvatskoga jezika i književnosti: Anita Bándy (9. N, 9. r.), Mirjana Karagić (9., 10., 11. r.), Marija Petrič (10. r.) i Marija Šajnović (12. r.). Kazivali su se stihovi među inima i Dragutina Tadijanovića, A. G. Matoša, Vesne Parun, Tina Ujevića, te iz pjesništva Hrvata u Mađarskoj Jolanke Tišler, Marije Vargaj, J. Gujaša Džuretina i Marka Dekića. Pohvalno je što je sudjelovalo i nekoliko polaznika nultoga razreda. Za nastup gimnazijalaca reklo bi se da me uvijek znaju iznenaditi, što su uradili i ovoga puta jer su dokazali da su sve bolji interpretatori i sve zrelije osobe.

U kategoriji 9. N, 9. i 10. r. postignuti su ovi rezultati: 1. Tena Šindik (10. r.) D. Tadijanović: Večer nad gradom; 2. Danica Romac (10. r.) D. Tadijanović: Slušajući šumorenje hrasta; 3. Maja Milena Šindik (9. r.) V. Parun: Za sve su kriva djetinjstva naša, Martin Benceš (9. r.) J. Tišler: Naveke su te šibali. U kategoriji 11.-12. r. rodili su ovi rezultati: 1. Lelle Tomszer (11. r.) Vesna Parun: Elegija; 2. Majra Prekajski (12. r.) T. Ujević: Pobratimstvo lica u svemiru; 3. Deniza Dancs (11. r.) J. Gujaš Džuretin: Da se odrekнем. Jedina natjecateljica koja je osvojila maksimalni broj bodova, četrdeset, jest gimnazijalka Lelle Tomszer. Kako nam reče predsjednica Prosudbenog odbora Eva Molnar Mujić, bodovalo se od 1 do 10, ocijenilo se primjerice znanje teksta, dikcija, artikulacija, dužina ostvaraja i komunikacija s publikom.

Kristina Goher

Hrvatski veleposlanik dr. Mladen Andrić u posjetu „Pinčenoj dragi“

Na poziv Hrvatske samouprave Petrovoga Sela, 24. marcijuša, u subotu, veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti dr. Mladen Andrić, u pratnji savjetnika Maje Rosenzweig Bajić, po prvi put je posjetio Petrovo Selo, kako se ovde iz miline kaže, Pinčenu dragu. U okviru druženja gosti su se strefili s predstavnici političkih, crkvenih i društvenih tijela, a i s peljači ustanovov. Raspravljalo se je o mnogi važni pitanji, pohodili su istaknuta mjesta, a otpodne su se našli u gostioni Nazdravlje i s predsjednici hrvatskih samoupravov iz susjednih hrvatskih sel, a pozvani su bili i hrvatski načelniki.

„Naša mila domovina, na svem svitu si najlipša“, pozdravio je goste duet Borbale Horvat i Luce Barilović iz Dvojezične škole, u knjižnici Kulturnoga doma, kamo su bili pozvani svi peljači društvene, crkvene, obrazovne i političke linije. Od pokojnoga Lajoša Škrapića pjesmu Spominki dičarica je recitirala Ana Zorica Timar, a pravoda ni jačka Gizdav sam da sam Hrvat, ne more biti vanostavljena iz nijednoga programa. Prlje toga pred Kulturnim do-

Petroviske školarice su s jačkom pozdravile goste

mom je pala povidajka o moslavačkom kamenu, koji vjerno čuva dičnu epizodu dolaska Hrvatov u Petrovo Selo, i koji je postavljen lani, uprav s pomoću Veleposlanstva Republike Hrvatske u Ugarskoj. U ime mjesne Hrvatske samouprave predsjednica Ana Škrapić-Timar je uputila pozdravne riči: „Jako nam je drago da ste se odazvali našem pozivu. Mi smo vas pozvali malo namjerno na slobodno druženje, jer ako imamo priredbu, nigdar nimamo toliko vrimenta da se razgovaramo, kad imamo i druge obaveze. Ovo spravišće ima cilj da se sjednemo, da se upoznamo i u opuščenoj atmosferi povidamo jedan drugomu ono najpotribnije.“ Od peljačice HS-a, potom je prikzeo rič Rajmund Filipović, potpredsjednik, ki je upoznao nazočne s podatki, kako ima selo trenutačno 990 stanovnikov, na zadnji izbori 80 % stanovništva se je izjasnilo Hrvatom, iako u jezičnom pogledu ov postotak, našažlost, pada na 50 %. „Najveća moć našega sela su ljudi, civilna društva, Crikva, čuvarnica i škola, kot i kulturni dom. Najveći izazov nam je danas, kako motivirati mlade ljude, uplesti je u našu zajednicu, kako moremo u nji oblikovati želju da veselo se priključuju našem djelovanju u sačuvanju hrvatskih tradicijov, identiteta i jezika. U tom pomažu HKD Gradišće, jačkarni zbor Ljubičica, Igrokazačko društvo, tamburaši (još i već grupov), Dobrovoljno ognjogasno društvo, Zaklada za Petrovo Selo, Dvojezična škola, čuvarnica, i naši mediji Lipateks i Petroviski glasnik“, nabrojio je Rajmund Filipović. U diskusiji se je raspravljalo o poteškoća dvojezičnoga odgoja, mogućnosti i pomoći u poboljšavanju hrvatske nastave, o manjkanju relevantnih dvojezičnih udžbenikov, kao i o izobrazbi dvojezičnih učiteljev, ali spomenu-

ti su i projekti na koji bi mogli dobiti financijsku potporu naticateljji. Kako je rekla Maja Rosenzweig Bajić, na Javno naticanje Središnjega državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske moguće se je javiti sve do 16. aprila s odredjenim obrascem na Veleposlanstvu. Za objedom na novom križnom putu su gazili hrvatski diplomati, koji je bio isto tako lani predan na Veliki petak u organizaciji petroviske Hrvatske samouprave. Kad se jednoč dojde do cintira, tamo je grob Lajoša Škrapića, našega pjesnika, a i u crikvi sv. Petra i Pavla imamo čuda česa za viditi. Potom je put nastavljen do centra sela, do Globusa kojega su americkanski Petroviščani postavili u čast po svitu rašicanih Petroviščanov, a s nostalgijom je pogledana i Hiža vridnosti, ku su predstavili stručnjaki Laslo Škrapić i Imre Filipović. Uz doživljaj na terenu, gosti su dostali i suvenire iz Petrovoga Sela, štivo, cedejke, jilo i pilo, a poseban je bio dar, škatuljica iz kolača s hrvatskim grbom i natpisom sela. Uz kavu u Nazdravlju pri okruglom stolu su se i zastupnici Hrvatskih Šic, Narde i Gornjeg Četara uključili u veseli razgovor. Po riči dr. Mladena Andrića,

U Nazdravlju s predstavnici Petrovoga Sela, Narde, Hrvatskih Šic i Gornjeg Četara

dojmi su prekrasni: „Vidi se da je Petrovo Selo dinamično, organizirano, vidim da znate funkcionirati, da uspijevate povezati ugodno s korisnim. Vrijedni ste, napravili ste muzej i križni put i nekoliko posebnih mjesta na sjećanje. Sjećate se svoje povijesti, sjećate se i Hrvatske, ali sjećate se i sebe, Gradišćanskih Hrvata. Postoji među vama jedna sinergija, i barem ovako nama, koji povremeno dolazimo, čini nam se da postoji sklad, međusobno razumijevanje, radite sve u zajedničkoj funkciji. To olakšava i nama posao u vašoj potpori, sad je u tijeku godišnji natječaj i vjerujem da će tu biti i za vas prostora“, uz ove riči je veleposlanik i obećao, na protuliće, ako bude priredbe i prilike, rado se vraća iznova u Pinčenu dolinu.

Tiho

Lukovišće

Školsko natjecanje u kazivanju stihova na hrvatskom jeziku

Kako je kazala za Hrvatski glasnik nastavnica lukoviške osnovne škole Anica Popović Biczak, 5. ožujka održano je redovito školsko natjecanje u kazivanju stihova i proze na hrvatskom jeziku u lukoviškoj osnovnoj školi. Svi učenici škole pohađaju nastavu hrvatskoga jezika i književnosti u satnici predmeta, 5 sati hrvatskoga jezika i književnosti uz jedan sat narodopisa, a predavači su Anica Popović Biczak, Biserka Bratner Kolarić i Tomislav Bujevac, koji su i pripremili učenike za školsko natjecanje. Ove

Najbolji natjecatelji

I odrasli i djeca pozorno su pratili natjecanje.

godine je na natjecanju sudjelovalo 25 učenika nižih i 11 učenika viših razreda. Ocjenjivački sud nije imao lak zadatak, ali su izabrani najbolji recitatori koji su lukovišku školu predstavljali i na državnoj Croatiadi kazivanja stihova i proze na hrvatskom jeziku koja je održana u budimpeštanskom HOŠIG-u 22. ožujka. U kategoriji 1.-2. razreda to je Grga Pálszabó koji je kazivao stihove Stipana Blažetina: Micko i Gricko. U kategoriji 3.-4. razreda Árpád Németh koji je kazivao stihove Stanislava Femenića: Vuk

u šumskom restoranu. U kategoriji 5.-6. razreda Viktorija Novak koja je kazivala stihove Sanje Pilić: Moja mama. U kategoriji 7.-8. razreda Danijela Vertković koja je kazivala tekst Doživljaj koji me dojmio. Svi su sudionici natjecanja dobili spomenicu i poklon zahvaljujući potpori lukoviške, brlobaške, novoselske, pontonske i dombolske Hrvatske samouprave te Izdavačke kuće Croatica.

Branka Pavić Blažetin

VIROVITICA

Virovitičko-podravski župan Igor Andrović i v. d. ravnateljice Agencije za regionalni razvoj Virovitičko-podravske županije Željka Vuković održali su sastanak s ravnateljem Europskoga teritorijalnog

udruženja Pannon EGTC dr. Andrásom Göndöcijem i njegovim suradnicama u vezi s budućom suradnjom u prekograničnim aktivnostima Mađarske i Virovitičko-podravske županije.

Pannon EGTC grupacija je za europsku teritorijalnu suradnju država članica Europske unije koja nudi partnerstvo i nove mogućnosti za financiranje razvojnih programa iz fondova EU-a. Kako nam reče Željka Vuković, koja je ujedno i potpredsjednica Europskoga teritorijalnog udruženja Pannon EGTC, Virovitičko-podravska županija je bila prva od hrvatskih županija koja je 2013. godine pokrenula službenu proceduru pridruživanja u europski EGTC sukladno nacionalnoj i proceduri Europske unije. Tema je sastanka bila mogućnost prijave projekta za financiranje uspostave mjesnih ureda, dva s hrvatske i dva s mađarske strane, poradi jačanja kapaciteta prekogranične suradnje dviju susjednih država. Projekt je zamišljen radi rješavanja zajedničkih teškoća oko prometne povezanosti, graničnih prijelaza, kontinentalnog i cikloturizma, koji se odnose na prekograničnu suradnju Mađarske i ovaj dio Hrvatske, tj. Virovitičko-podravske županije. Inače, 2015. godine današnji ministar, a tada virovitičko-podravski župan Tomislav Tolušić bio je izabran za dopredsjednika grupacije Pannon EGTC. (www.icv.hr, zc)

Prigodom Dana zdravlja

Svjetski dan zdravlja obilježava se 7. travnja pod pokroviteljstvom Svjetske zdravstvene organizacije (WHO). U povodu Svjetskog dana zdravlja razmislite i vi o tome što možete učiniti za svoje zdravlje! Evo nekoliko savjeta:

- Ujutro se rastežite, oponašajte mačke
- Ne preskačite doručak
- Ne ribajte zube prejako
- Radite povremeno i lijevom rukom, desnom ako ste ljevak
- Davati je bolje, ali i vi trebate primati
- Povremeno jedite češnjak i luk
- Pijte mlijeko za zdrave kosti
- Jedite bobičasto voće, jer štiti od srčanih bolesti
- Pijte čistu vodu
- Plačite i smijte se, ne suzdržavajte se
- Spavajte dovoljno, odmor omogućuje zacjeljivanje tijela.

5 zdravih navika

HRVATSKA POVIJEST IZ TJEDNA U TJEDAN

Počeci Habsburške Monarhije

Nakon katastrofalnog poraza na Mohačkom polju 1526. g., gdje je poginuo i kralj Ludovik II., ostala su ispražnjena prijestolja Ugarske, Hrvatske te Češke. Za prijestolje najozbiljniji pretendenti bili su Ivan Zapolja, podrijetlom iz okolice Požege, i austrijski nadvojvoda Ferdinand I. Ugarski su velikaši potkraj godine izabrali i okrunili Ivana Zapolju. Tom su se izboru priklonili i slavonski velikaši s dijelom plemstva 6. siječnja 1527. na svojem saboru u Dubravi kraj Čazme. Hrvatski sabor u Cetinu, pošto je prihvatio postavljene obveze za obranu od Turaka, Ferdinanda 1. siječnja 1527. izabrao je kraljem, međutim nije u potpunosti ispunio preuzete obveze u svezi s obranom od Turaka. Rat između Zapoljinih i Ferdinandovih pristaša iskoristili su Turci i zauzeli velika područja u Hrvatskoj i Ugarskoj.

VIC TJEDNA

Zdrava hrana

Pita mama lvicu:

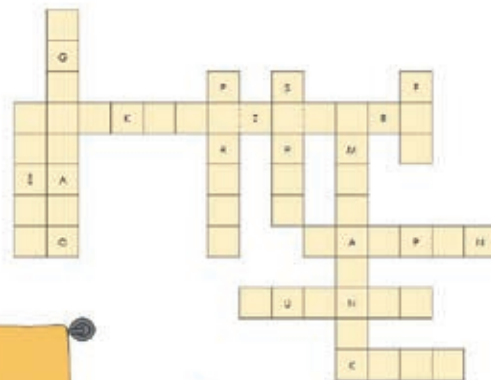
- Ivce, zašto ne jedeš, rekao si da si gladan kao vuk?
- Mama, kada si vidjela da vuk jede grašak? – odgovori Ivca.

Za pametne i pametnice

Čistoća je pola zdravlja

U KUPAONICI

Međunarodna suradnja mađarskih i hrvatskih veterinara

Početak ožujka, u organizaciji Panonskog ogranka Mađarske veterinarske komore, u Hévizu je održana Panonska konferencija s 230 sudionika iz Mađarske i Hrvatske, a bilo ih je i iz Bosne i Hercegovine, Makedonije. Međunarodna je konferencija ostvarena u okviru one suradnje koju su Mađarska i Hrvatska veterinarska komora službeno obilježile potpisivanjem sporazuma 2015. godine. U tu suradnju uključeni su i veterinarski fakulteti iz Budimpešte i Zagreba. Na stručnom su skupu bili dr. Bognár Lajos, glavni državni veterinar i zamjenik državnog tajnika za sigurnost hrane i veterinarstvo pri Ministarstvu poljodjelstva i seoskog razvoja, dr. Ivan Forgač, predsjednik Hrvatske veterinarske komore, i glavni tajnik dr. Anđelko Gašpar, te prof. dr. Josip Kos, prodekan Veterinarskog fakulteta u Zagrebu.

Suradnja veterinarskih komora nastala je zahvaljujući keresturskom Hrvat dr. Atili Kosu, koji je studij veterine završio na Zagrebačkome sveučilištu Veterinarskog fakulteta, i stekao ondje dobre prijatelje, danas kolege struke. Kažu da su nacionalne manjine mostovi između svoje i matične im domovine, tu se radi upravo o tome. Veterinar dr. Atila Kos nakon studija u Zagrebu vratio se u svoju domovinu i postao osobom poveznicom s Hrvatskom u svojoj struci. Kao tajnik Panonske organizacije Mađarske veterinarske komore (MAOK) ključna je osoba kod organizacija mađarsko-hrvatskih međunarodnih stručnih skupova, tako i u ovome slučaju. Za tu je djelatnost i dobitnik priznanja. Panonska komora djeluje u sklopu Mađarske veterinarske komore, a otkada je potpisan sporazum o međusobnoj suradnji mađarske i hrvatske komore, godišnje se više puta organiziraju međunarodni skupovi u određenoj tema-

Dr. Atila Kos (zdesna) u društvu svojih kolega iz Hrvatske: slijeva dr. Ivan Forgač, u sredini Anđelko Gašpar

ti veterine. Cilj je suradnje unapređenje veterinarske struke bez obzira na državne granice, razmjena iskustava. Upravo je to učinjeno i na konferenciji u Hévizu na kojoj su nazočni mogli čuti izvrsna predavanja o najaktualnijim problemima liječenja goveda, peradi, o zdravstvenim problemima prilikom uzgoja svinja, o liječenju kućnih ljubimaca, o kirurškim zahvatima. U okviru skupa podijeljene su licencije o počasnome članstvu Panonskog ogranka Mađarske veterinarske komore dr. Ivanu Forgaču, predsjedniku Hrvatske veterinarske komore, i tajniku dr. Anđelku Gašparu. Dr. Atila Kos kroza svoj profesionalni rad mnogo ulaže u povezivanje hrvatskih i mađarskih veterinara i veterinarskih organizacija, od komora do fakulteta, i prema planovima takvih će skupova biti svake godine naizmjenično u jednoj i u drugoj državi, a osim teorijskih predavanja predviđena su i praktična usavršavanja. *beta*

Križni put za pomursku mladež

„Križnom drevi ja idem” pjevali su mali hodočasnici 22. ožujka na križnom putu u Komaru, u organizaciji Udruge Zrinskih kadeta i Hrvatske samouprave Zalske županije, te molili se na hrvatskom jeziku od postaje (štacije) do postaje. Križnom su se putu priključili i članovi čakovečke Udruge distrofičara.

Hrvatska samouprava Zalske županije već godina organizira Hrvatski križni put za pomurske Hrvate na Cvjetnu nedjelju, ove godine je organiziran posebno za djecu s Udrugom Zrinskih kadeta, naime djeci je zamorno proći onaj križni put koji obavljaju odrasli, a organiziranjem posebno za njih i pjesme i molitve su prilagođene njihovoj dobi. Skupina mladih hodočasnika krenula je od mjesta Hosszúvölgya (mjesto do Komara) i pješačili gore do crkve Male Gospe. Usput su im zadani razni zadatci, traženje pisanica po travi, postavljena su pitanja u svezi sa životom Isusa Krista. Hodočašće su predvodili Zrinski kadeti, a kod raznih postaja čitali su učenici keresturske škole. *beta*

Križni put predvodili su Zrinski kadeti.

HRVATICE I HRVATI!

MOLIMO VAS DA NA PARLAMENTARNIM IZBORIMA
PODRŽITE LISTU
HRVATSKE DRŽAVNE SAMOUPRAVE

8. TRAVNJA 2018.

SVAKI JE GLAS VAŽAN ZA BUDUĆNOST NAŠE ZAJEDNICE

GLASUJTE NA HRVATSKU LISTU

Hrvatska državna samouprava

SZAVAZÓLAP | GLASAČKI LISTIĆ

Országgyűlési képviselők választása
Izbor zastupnika u Parlament

2018. április 8. | 8. travnja 2018.

HORVÁT NEMZETISÉGI LISTA LISTA HRVATSKE NACIONALNE MANJINE

Érvényesen szavazni csak egy listára lehet!

Valjano se glasuje samo za jednu od lista!

OHÖ – HDS

ORSZÁGOS HORVÁT ÖNKORMÁNYZAT – HRVATSKA DRŽAVNA SAMOUPRAVA

SZOLGA JÓZSEF – Jozo Solga
GUGÁN JÁNOS – Ivan Gugan
OSZTROGONÁCZ JÓZSEF – Joso Ostrogonac
GOJTÁN ANNA – Ana Gojtan
PAUKOVITSNÉ HORVÁTH EDIT – Edit Horvat-Pauković
MARKOVICS JÓZSEFNÉ – Angela Šokac Marković

Érvényesen szavazni a lista neve feletti körbe tollal írt, egymást metsző vonallal lehet, például: vagy

Valjano se glasuje na način da se krug nad nazivom liste prekriži kemijskom olovkom, na primjer: ili